

пиен процес) различните социални субекти по своему да се възползват. В това отношение ромите показват особена „изобретателност“. Тъкмо дебалансирането на социалния и ценностен порядък в днешните реалности импулсира отделни техни представители към такива иновационни поведенски реакции, които имат определена връзка с третирания проблем за релацията „роми – боклук“.

Става дума за нашествията и за създаването на подвижни жилищни конструкции от страна на ромите в големите крайградски сметища. Защото десетилетно забравените стереотипи на отделни цигани да се ровят и тършуват за нещо, подлежащо за повторна употреба от боклукчийските кофи, ями и грамади, поради сегашния трагизъм с немалко безработни и изцяло попаднали в „прегръдките“ на мизерията, на бедността и безперспективността роми отново се възраждат и превръщат за съжаление сякаш в своеобразен „спасителен еталон“ за житейско просъществуване. Но това е само едната страна, която е повече от ясна и обяснима, макар и в наше време да е изключително трудно преодолима и практически решима. Не за нея става в случая дума, а за нещо по-различно.

Акцентът, който искам да поставя, е за специфицираната поведенска ромска „иновационност“ в рециклирането, рефункционализирането на асортимента от крайградските сметища. Тъкмо нарушеният баланс на контрол (социален, държавен, общински, селищно-териториален, хигиенен, отраслово-производствен и т. н.) предпоставя и стимулира някои роми да се ориентират към търсене на такива артикули от сметищата, които спекулативно могат отново да се възвърнат в пазарната мрежа, да се използват комерсиално и незаконно. Разбира се, подобни актове и деяния включват във и чрез себе си цялата социална и здравна опасност за съществуването на онези хора, които се оказват въввлечени и потърпевши от такава дейност.

В този план искам само да споделя за изнесените и крайно тревожни за цялата ни общественост факти през последните години, че цигани (отделни индивиди или криминално структурирани групи) са започнали преразпределение и резервиране на определени пространствени участъци от големите крайградски сметища. Посредством това те реализират селективно оползотворяване на вече браку-